

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 26. august 2024

Sak 2024/802 – Foreningen Jul på Karljohansvern - org.nr. 923 971 491 - Klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Foreningen Jul på Karljohansvern (klager) søkte 1. september 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 22 848 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet fattet vedtak om avslag av søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at foreningens virksomhet må anses å komme næringsinteresser til gode og dermed ikke kan kompenseres. Tilsynet viste til at formålet til foreningen ifølge vedtektene er å arrangere julemarked på Karljohansvern i Horten med aktiviteter, kulturinnslag og salg av diverse varer fra lokale og internasjonale aktører, herunder også andre arrangement på Karljohansvern i Horten av samme karakter. Etter tilsynets oppfatning er et slikt arrangement med på å promotere de som har utstillinger og stands og at dette vil generere salg for disse. Tilsynet viser også til at foreningen på sin facebook-side gir informasjon om hva som selges og hvordan aktører som vil selge noe kan bestille stand.
- (3) Klager påklaget vedtaket 8. januar 2024. Klager viser til at foreningen gjennom sin facebook-side forteller om hva som kan finnes av gjeldende aktører og aktiviteter på markedet, både for aktører og publikum. Klager drar ikke-økonomisk nytte av dette, og intensjonen med opplysningene på facebook-siden er ikke å promotere spesifikke utstillere for å generere mersalg for disse, innforstått å komme næringsinteresser til gode. Klager mener at foreningen bør ha anledning til å promotere markedet i sin helhet på denne måten uten at dette betyr at foreningens virksomhet kommer næringsinteresser til gode. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) I forbindelse med Lotteritilsynets behandling av klagen, sendte tilsynet 11. april 2024 e-post til foreningens oppgitte kontaktperson og ba om å få oppgitt antall medlemmer i 2022, og opplysninger om medlemmenes rettigheter og eventuelle plikter. Tilsynet etterspurte også oversikt over hva foreningens gratis arbeidsinnsats bestod av i 2022, opplysninger om omfanget av denne gratis arbeidsinnsatsen og om hvem som sto for denne innsatsen. Klager ble gitt frist til 21. april 2024 for å besvare henvendelsen.
- (5) Klager besvarte ikke Lotteritilsynets henvendelse innen oppgitt frist.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Lotteritilsynet vurderte klagen ut fra foreliggende opplysninger, og har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak. Tilsynet oversendte klagen med innstilling 16. mai 2024 til Lotterinemnda for behandling. Tilsynet opprettholdt sin vurdering av at foreningens virksomhet kommer næringsinteresser til gode. Tilsynet gjorde også gjeldende at foreningen ikke oppfyller vilkåret om at frivillig innsats må være en viktig del av foreningens virksomhet, jf. forskriften § 5 femte ledd. Tilsynet viste til at årsregnskapet viser at de største driftskostnadene er kostnader knyttet til kjøp av tjenester som trengs for å planlegge og gjennomføre julemarkedet, og at omfanget av ulønnet frivillig innsats ikke kan anses å utgjøre en viktig del av virksomheten. Tilsynet har i den sammenheng også vist til at sakens opplysninger tyder på at hele foreningen kun består av foreningens tre styremedlemmer. Tilsynet har også vektlagt at klager ikke har foretatt avgrensning av søknadsbeløpet i søknaden og at klager heller ikke har besvart tilsynets spørsmål i tilknytning til klagesaken.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgifts-kompensasjon for frivillige organisasjoner (heretter forskriften).
- (8) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (9) Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 første ledd at søknadsgrunnlaget skal beregnes av totale driftskostnader etter avgrensninger og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6.
- (10) Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.
- (11) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer næringsinteresser til gode.
- (12) Etter forskriften § 5 niende ledd er det søkeren selv som må foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden dersom organisasjonen også driver virksomhet som faller utenfor ordningen. Dette kan gjøres gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon. Dersom søkeren ikke har foretatt en slik avgrensning ved søknad, følger det av bestemmelsen at søknaden etter en totalvurdering kan avslås.
- (13) Av lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (14) Foreningen Jul på Karljohansvern sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for 2022.

- (15) Lotteritilsynets avslag er begrunnet med at foreningens kostnader må anses å komme næringsinteresser til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f. I innstillingen til Lotterinemnda har tilsynet også vurdert at foreningen heller ikke oppfyller vilkåret om at frivillig innsats må være en viktig del av foreningens virksomhet, jf. forskriften § 5 femte ledd.
- (16) Spørsmålet for Lotterinemnda er om foreningens virksomhet må anses å komme næringsinteresser til gode, slik at foreningen ikke er kompensasjonsberettiget etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.
- (17) Foreningens formål er nedtegnet i foreningens vedtekter § 2, og lyder som følger:
- «Foreningen har som formål å arrangere julemarked på Karljohansvern i Horten med aktiviteter, kulturinnslag og salg av diverse varer fra lokale og nasjonale aktører, herunder også andre arrangement på Karljohansvern i Horten av samme karakter».*
- (18) Av vedtektene § 4 fremgår det videre at foreningens eventuelle overskudd skal
- «benyttes til investeringer til arrangementer gjennomført av Foreningen Jul på Karljohansvern og/eller veldedighetsformål, samt andre tiltak som kan øke attraksjonsverdien på området Karljohansvern i Horten».*
- (19) På klagers facebook-side ble det 29. november 2022 publisert følgende melding:
- «Vi gleder oss til Jul på Karljohansvern til helgen. Det kommer over 80 utstillere som har alt du trenger til jul og mer til. Det blir boder inne i og rundt hele Artilleriverkstedet. Artilleriverkstedet holder gratis snekkerverksted begge dager. Klovner og nissen kommer på søndag.*
- Alle butikkene på GarasjeTorget holder åpent samt Preus museum, Marinemuseet, Lokalhistorisk Senter, Galleri Verftsporten. Hortens Ungdomsmusikkorps vil spille for oss og Kongelige norske marines musikkorps holder konsert i Horten Kirke på lørdag kl 17. (egen billett)*
- Det er mye å glede seg til. Vi gleder oss til å se dere 🎅»*
- (20) Dersom man ønsket standplass, søkte man om dette ved å fylle ut og sende søknadsskjema. Teksten i søknadsskjemaet var:
- «Selger du kunsthåndverk, snadder, egenprodusert julepynt eller noen annet spennende? Da er julemarkedet 3. og 4. desember på historiske Karljohansvern i Horten er noe for deg!*
- Søk om plass ved å fylle ut skjema innen 1. november, du får beskjed ca 15. november om du har plass.»*
- (21) Av klagers årsregnskap for 2022 fremgår det at klager mottok 188 694 kroner i utstilleravgift. Videre fremgår det av årsregnskapet at klager betalte for kulturinnslag i form av HUMK/nisse/klovn.
- (22) Det fremgår av klagers vedtekter at overskudd skal føres tilbake til lokalsamfunnet og til gode formål. Dette tilsier at klagers virksomhet ikke har som formål å komme egne

næringsinteresser til gode. Ordlyden i forskriften § 3 tredje ledd bokstav f begrenses imidlertid ikke til bare til egne næringsinteresser, men kan også gjelde for tilfeller hvor søkers virksomhet kommer andres næringsinteresser til gode. Dette har også Lotterinemnda lagt til grunn i tidligere saker, se eksempelvis sak 2022/903. I den saken vektla nemnda at klagers virksomhet hadde «klare fordeler for næringsdrivende», og viste videre til at flere av klagers partnere var næringsdrivende som betalte tilskudd og frivillig kontingent, også tilsa at klagers virksomhet måtte anses som å komme næringsinteresser til gode i forskriftens forstand.

- (23) Etter en gjennomgang av klagers vedtekter og Facebook-side, samt markedsføring som ble gjennomført i forbindelse med julemarkedet i 2022, har Lotterinemnda kommet til at en betydelig del av klagers virksomhet kommer næringsinteresser til gode. Både profesjonelle og private utstillere har utstilt på julemarkedet i 2022. Julemarkedet skal være en møteplass for både private og profesjonelle aktører og utstillere, og ved deltakelse på julemarkedet får næringsdrivende tilgang til en salgskanal med stort omsetningspotensiale, ettersom dette er en møteplass før jul for hele lokalsamfunnet. Profesjonelle aktører får ved tildelt plass, sikret god respons av et publikum og oppnår økt salg de dagene julemarkedet foregår. Den omstendighet at utstillerne betaler utstillervgift underbygger etter nemndas vurdering denne oppfatningen.
- (24) Det er etter dette Lotterinemndas vurdering at klagers virksomhet kommer næringsinteresser til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f. Kostnader som kommer næringsinteresser til gode er ikke kompensasjonsberettiget, og det skal følgelig avgrenses for slike kostnader i søknaden, jf. forskriften § 7 første ledd og § 6 bokstav a.
- (25) Det følger av forskriften § 5 niende ledd at klager selv skal foreta en avgrensning i søknaden for kostnader og virksomhet som faller utenfor kompensasjonsordningen.
- (26) Lotterinemnda utelukker ikke, i likhet med Lotteritilsynet, at klager kan ha noe virksomhet som er kompensasjonsberettiget. Nemnda viser imidlertid til at klager ikke har foretatt en avgrensning i søknaden, og heller ikke ved å besvare tilsynets henvendelse ved e-post 11. april 2024. Søknaden kan dermed avslås i sin helhet, jf. forskriften § 5 niende ledd tredje punktum.
- (27) Lotterinemnda finner ikke grunn til å ta endelig stilling til om klager har dokumentert at den frivillige innsatsen er en viktig del av virksomheten slik forskriften § 5 femte ledd krever, ettersom nemnda har kommet til at klagers virksomhet kommer næringsinteresser til gode og at søknaden kan avslås på dette grunnlaget.

Konklusjon

- (28) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur